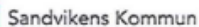
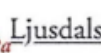

Samverkansöverenskommelse gällande läkar- och hälsoundersökning samt tandhälsoundersökning för barn och unga 0- 20 år som vårdas utanför det egna hemmet

Innehåll

1.	Syfte och omfattning	3
2.	Överenskommelsens parter	3
2.1.	Beslut om överenskommelsen.....	3
2.2.	Lokala rutiner eller motsvarande	4
3.	Allmänt	4
4.	Ansvar och roller	5
4.1.	Socialtjänstens ansvar och roll	5
4.1.1.	Läkarundersökning i samband med omhändertagande enligt LVU.....	5
4.1.2.	För barn och unga som placerats med stöd av SoL/LVU – Hälsoundersökning.....	5
4.2.	Tandvårdens ansvar och roll	7
4.3.	Hälso- och sjukvårdens ansvar och roll	8
4.3.1.	Läkarundersökning i samband med omhändertagande enligt LVU.....	8
4.3.2.	Hälsoundersökning i samband med placering enligt SoL/ LVU ..	8
4.4.	Ersättning.....	9
5.	Dokumentinformation	9
6.	Plan för kommunikation och implementering	10
7.	Referenser	10
8.	Bilagor	11
	Bilaga 1 Kontaktuppgifter till Region Gävleborgs barnavårdscentraler, hälsocentraler och barn- och ungdomsmottagningar	11
	Bilaga 2 Kontaktuppgifter till tandvårdskliniker	12
	Bilaga 3 Socialstyrelsens mall för beställning av läkarundersökning	13
	Bilaga 4 Utlåtande läkarundersökning.....	14
	Bilaga 5 Samtycke till hälso- och tandhälsoundersökning.....	15
	Bilaga 6 Begäran om hälsoundersökning enligt HSLF-FS 2019:19	16
	Bilaga 7 Underlag vid utfärdande av utlåtande från Hälso- och sjukvården	19
	Bilaga 8 Utlåtande om mun- och tandhälsa (oral hälsa).....	21

1. Syfte och omfattning

Syftet med denna överenskommelse är att placerade barn och unga mellan 0-20 år får vård/tandvård i enighet med lagstiftarens intentioner. Överenskommelsen tydliggör roller och ansvar mellan berörda huvudmän gällande placerade barn och ungas rätt till hälsoundersökningar utifrån socialtjänstlagen (2001:453), SoL, läkarundersökning enligt Lag (1990:52) om särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU samt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2019:19) om hälsoundersökningar av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet. Socialstyrelsen har även ett meddelandeblad med förtydligande kring innebörden av dessa föreskrifter och allmänna råd (Socialstyrelsens meddelandeblad Nr 1/2020, januari 2020).

Läkar- och hälsoundersökningar samt undersökning av tandhälsa, som avses i denna överenskommelse, ska inte förväxlas med andra undersökningar som kan förekomma inom Region Gävleborgs verksamheter.

- Barn och unga som far illa med misstanke om vålds- och sexualbrott.
- Hälsoundersökning enligt lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande med flera.

2. Överenskommelsens parter

- Region Gävleborg
- Folktandvården Gävleborg AB
- Gävleborgs tio kommuner:
  - Bollnäs kommun
  - Gävle kommun
  - Hofors kommun
  - Hudiksvalls kommun
  - Ljusdals kommun
  - Nordanstigs kommun
  - Ockelbo kommun
  - Ovanåkers kommun
  - Sandvikens kommun
  - Söderhamns kommun

2.1. Beslut om överenskommelsen

Denna överenskommelse har godkänts, undertecknats och utvecklats mellan parterna. Parterna ansvarar för att överenskommelsen tillämpas i respektive organisation. Överenskommelsen innebär att:

- Socialtjänsten skickar en begäran om läkar- och hälsoundersökning till berörda inom Region Gävleborg. Bedömning för barn 0-5 år sker på barnavårdscentralerna, 6-12 år inom barn- och ungdomssjukvårdens mottagningar samt barn och unga mellan 13-20 år sker på hälsocentralerna.
- Socialtjänsten skickar en begäran om tandhälsoundersökning av vårdgivare för tandvård genom att först kontakta [beställarenheten för tandvård](#) som hjälper till med kontaktuppgifter till närmaste tandvårdsklinik.

Kontaktuppgifter till hälso- och sjukvården samt tandvården finns i överenskommelsens bilagor. Läkar- och hälsoundersökning samt tandhälsoundersökning genomförs med stöd av de anvisningar som beslutats av parterna, se bilagor.

2.2. Lokala rutiner eller motsvarande

Respektive avtalspart ansvarar för att ta fram och tillämpa rutiner som innefattar det egna åtagandet.

3. Allmänt

Kommunerna ska ingå en överenskommelse med Region Gävleborg om ett samarbete i fråga om barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet (5 kap 1 d § SoL) Lag (2019:909). Motsvarande bestämmelse infördes samtidigt i Hälso- och sjukvårdslagen (16 kap. 3 § 3p HSL).

Socialnämnden ska, om det inte är obehövt, underrätta Region Gävleborg om att ett barn eller en ung person i åldern 0-20 år, i anslutning till att vård utanför det egna hemmet inleds, ska erbjudas en sådan hälsoundersökning som avses i lagen (2017:209) om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet, Lag (2019:909), (11kap 3 a § SoL).

En läkarundersökning enligt LVU syftar till att identifiera sjukdom, skada eller funktionsnedsättning som kan ha betydelse för bedömningen av vård med stöd av LVU. Det framgår inte av lag eller föreskrifter hur omfattande en läkarundersökning enligt LVU ska vara utan får bedömas utifrån det enskilda ärendet. Observera att läkarundersökningarna vanligtvis inte är lika heltäckande som hälsoundersökningen enligt LVU. Eftersom det ofta har gjorts ett omedelbart omhändertagande råder tidsbrist vid dessa undersökningar. Berörda barn och unga har därför även ett behov av en hälsoundersökning i anslutning till en placering (prop.2016/17:59s.35, HSLF-FS 2019:19). När hälso- och sjukvård inklusive tandvård ges till barn ska barnets bästa särskilt beaktas enligt HSL (5 kap 6 §) och Tandvårdslagen (§ 3), TvL.

I Socialstyrelsen föreskrifter och allmänna råd, om hälsoundersökningar av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet (HSFL-FS 2019-19), anges vad en hälsoundersökning ska innehålla, se bilaga 7. Föreskrifterna gäller för alla vårdgivare som utför denna typ av hälsoundersökningar.

Hälsoundersökningen ska ge underlag för:

1. En medicinsk bedömning av behovet av hälso- och sjukvård samt tandvård hos ett barn eller en ung person som vårdas utanför det egna hemmet,
2. Hur socialnämnden ska verka för att barnet eller den unge ska få sitt behov av hälso- och sjukvård och tandvård tillgodosett.
3. Hur Hälso- och sjukvården samt tandvårdens fortsatta kontakt med barnet eller den unge ser ut

Hälsoundersökningen ska omfatta områdena psykisk, fysisk och oral hälsa.

Genom hälsoundersökningen ska även tecken på förekomsten av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning uppmärksammas.

4. Ansvar och roller

4.1. Socialtjänstens ansvar och roll

4.1.1. Läkarundersökning i samband med omhändertagande enligt LVU

I ett ärende enligt denna lag får socialnämnden besluta om läkarundersökning av den unge samt utse läkare för undersökningen. Om undersökningen inte lämpligen kan genomföras i den unges hem, får nämnden bestämma någon annan plats för den. I ett mål enligt denna lag har rätten samma befogenhet (32§ LVU).

Läkarundersökning skall, om den inte av särskilda skäl är obehövlig, ske innan nämnden gör ansökan enligt 4 §.

Socialtjänstens ansvar och roll gentemot hälso- och sjukvården:

- Vid vård enligt LVU kan läkarundersökningen begäras och genomföras utan inhämtning av samtycke.
- Vid behov kan ansvarig socialsekreterare beställa telefontid för rådgivning hos undersökande läkare.
- Säkerställa närvaro av personal och/eller uppdragstagare där barnet är placerat, vårdnadshavare, förälder eller annan person som känner barnet väl inför besöket.
- Begäran/information av läkarundersökningen samt utlåtande för läkarundersökning, skickas eller tas med vid läkarbesöket, se bilaga 3 och bilaga 4.
- Vid omedelbart omhändertagna kan socialtjänsten även skicka in en begäran om hälsoundersökning till hälso- och sjukvården.

4.1.2. För barn och unga som placerats med stöd av SoL/LVU – Hälsoundersökning

Socialnämnden ska, om det inte är obehövligt, underrätta Region Gävleborg om att ett barn eller en ung person i åldern 0-20 år, i anslutning till att vård utanför det egna hemmet inleds, ska erbjudas en sådan hälsoundersökning som avses i lagen

(2017:209) om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet. Lag (2019:909). (11kap 3 a § SoL).

Socialnämnden ska i fråga om de barn som vårdas i ett familjehem, jourhem, annat enskilt hem, stödboende eller hem för vård eller boende, verka för att de får den hälso- och sjukvård som de behöver (6 kap7 § 3p SoL).

När Socialnämnden har underrättat Region Gävleborg om att en hälsoundersökning ska erbjudas är Region Gävleborg skyldig att, i enlighet med lagen om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet, erbjuda barnet eller den unge en sådan undersökning (prop. 2016/17:59). En hälsoundersökning ska erbjudas såväl före som efter placeringen av barnet eller den unge men ska ske i nära anslutning till att placeringen inleds.

Socialtjänstens ansvar och roll gentemot hälso- och sjukvården:

- Beställa tid för hälsoundersökning genom att översända ifylld blankett för begäran om hälsoundersökning till aktuell mottagning, se bilaga 6.
- Socialtjänsten kan beställa tid för hälsoundersökning så väl före som efter att vården inleds utanför hemmet.
- Delge kunskap om tidigare psykisk eller fysisk ohälsa finns samt annan information av betydelse för undersökningen till ansvarig läkare/sjuksköterska.
- Om behov finns beställer ansvarig socialsekreterare telefontid för rådgivning hos undersökande läkare/sjuksköterska inför besöket.
- Säkerställer närvaro av personal och/eller uppdragstagare där barnet/den unge är placerad, vårdnadshavare, förälder eller annan person som känner barnet/den unge väl inför hälsoundersökningen.
- I mallen bilaga 6 begäran om hälsoundersökning, under rubriken övriga uppgifter till vårdgivaren ska Socialtjänsten uppge vilken placeringsform (SoL eller LVU) det gäller för det berörda barnet/den unge.
- I mallen bilaga 6 begäran om hälsoundersökning, under rubriken övriga uppgifter till vårdgivaren kan socialtjänsten uppge information om barnets/den unges tidigare ort/orter, skola/skolor samt om de känner till vilka tidigare hälso- och sjukvårdsenheter, exempelvis förlossning, BVC, BUP osv som varit i kontakt med barnet/den unge.

Socialtjänstens ansvar och roll gentemot tandvården:

- Vid behov beställa tid för tandhälsoundersökning via telefon eller skicka begäran till närmaste vårdgivare för tandvård enligt bilaga 6.
- Beställarenheten hjälper till med kontaktuppgifter till närmaste vårdgivare för tandvård, [beställarenheten för tandvård](#).
- Säkerställa närvaro vid besöket av barnet samt förälder/vårdnadshavare eller annan lämplig person samt informera behandlaren om namn och den vuxnes relation till barnet.

- Samverkan med tandvården kring hur barnet ska få sina behov av tandvård tillgodosedda.
- I det fall barnet flyttat ansvarar socialtjänsten för att ny klinik får kännedom om barnet.

4.2. Tandvårdens ansvar och roll

Målet för tandvården är en god tandhälsa och en tandvård på lika villkor för hela befolkningen enligt Tandvårdslagen (2 § 1985:125). Folktandvården ska enligt 7§ svara för regelbunden och fullständig tandvård för personer till och med det år då de fyller 23 år lag (2016:1301). Region Gävleborg har en samordnande roll för vårdgivare inom tandvård i Region Gävleborg vad gäller området placerade barn. Mer information hittar du på [Samverkanswebben Barn-och ungdomstandvård](#)

För barn och unga som placerats med stöd av SoL/LVU –
Tandhälsoundersökning

Tandvårdens ansvar och roll gentemot socialtjänsten:

- Inhämta samtycke från vårdnadshavare/god man och i vissa fall från den unge se bilaga 5.
- När samtycke ej behövs, som vid förfrågan om tandhälsoundersökning vid placering enligt LVU, skall detta framgå vid Socialtjänstens begäran.
- Kontakta Beställarenheten för tandvård [Kontakt - Region Gävleborg \(regiongavleborg.se\)](#) . Beställarenheten kan hjälpa till med kontaktuppgifter till närmaste klinik, dvs närmaste vårdgivare för tandvård. Tandvården ska erbjuda en tid för undersökning inom två veckor från datum för inkommen begäran om undersökning från socialtjänsten.
- Besked om tid för undersökning ska omgående ges via telefon till ansvarig socialekreterare.
- Följ utlåtande gällande tandhälsoundersökning se bilaga 8.
- Hämta in uppgifter om barnets eller den unges orala hälsa om sådana uppgifter finns, och om det inte finns hinder enligt bestämmelserna om sekretess i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) eller tystnadsplikt i patientsäkerhetslagen (2010:659).
- Uppgifter bör, om det är relevant, hämtas in av tandvården från tandvårdsjournal, barnhälsovårdsjournal, och socialnämndens personakt om barnets eller den unges orala hälsa.
- Lämna uppgifter till socialtjänsten om barnets/den unges tandhälsa med medicinsk bedömning om ny undersökning behövs.
- Skriftligt utlåtande sänds till socialtjänsten så snart som möjligt och senast tio dagar efter datumet för genomförd undersökning. Utlåtandet ska vara utförligt och avse såväl akuta som långsiktiga tandvårdsbehov se bilaga 8. Socialnämnden ska få ta del av utlåtandet, om det inte finns hinder enligt bestämmelserna om sekretess i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) eller tystnadsplikt i patientsäkerhetslagen (2010:659).

- Samverka med socialtjänsten för att planera barnets/den unges fortsatta tandvård.
- Efterfråga hur barnets/den unges behov av tandvård kommer att tillgodoses under placeringen.
- Vid ev. flytt ska samverkan ske med mottagande klinik för att barnet/den unge ska få behövlig vård.

4.3. Hälsa- och sjukvårdens ansvar och roll

Region Gävleborg ska, utöver vad som följer av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och tandvårdslagen (1985:125), på initiativ av socialnämnden erbjuda en hälsoundersökning i anslutning till att vård utanför det egna hemmet av ett barn eller en ung person i åldern 0–20 år inleds. 1 § lag (2017:209) om hälsoundersökningar av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet).

4.3.1. Läkarundersökning i samband med omhändertagande enligt LVU

Hälso- och sjukvårdens ansvar och roll gentemot socialtjänsten:

- Vid vård enligt LVU sker läkarundersökningen utan samtycke från vårdnadshavare
- Utlåtande från hälso- och sjukvården skickas skyndsamt till socialtjänsten och senast inom en vecka från att begäran inkommit. Utlåtandet kan i vissa fall behöva förmedlas direkt efter läkarundersökningen. Använd mallen ”Utlåtande läkarundersökning”, bilaga 4, svara i fritext alternativt med hänvisning till journalkopia.
- Hälso- och sjukvården ska vid förfrågan från socialtjänsten erbjuda telefontid med ansvarig läkare innan läkarundersökningen.
- Elektroniska journaler inom/utom Region Gävleborg tar undersökande läkare själv fram.

4.3.2. Hälsoundersökning i samband med placering enligt SoL/ LVU

Hälso- och sjukvårdens ansvar och roll gentemot socialtjänsten:

- Inhämtar muntligt samtycke från vårdnadshavare/god man och i vissa fall den unge. Det muntliga medgivandet skrivs in i barnets journal.
- Ansvarar för att hämta in uppgifter om barnets eller den unges psykiska och fysiska hälsa. Detta ska ske om sådana uppgifter finns och om det inte hindrar enligt bestämmelser om sekretess i offentlig eller sekretesslagen (2009:400) eller tystnadsplikten i patientsäkerhetslagen (2010:659).
- Erbjuder undersökningstid inom en månad från det datum då begäran om hälsoundersökning inkommit.
- Hälso- och sjukvården ska vid förfrågan från socialtjänsten erbjuda telefontid med ansvarig läkare/sjuksköterska innan hälsoundersökningen.
- Hälsoundersökningen bör anpassas utifrån barnets ålder och mognad samt eventuella behov av kommunikationsstöd.

- Utöver en genomgång av de uppgifter som ska hämtas in ska hälsoundersökningen även innefatta de undersökningar av och provtagning på barnet eller den unge som behöver göras samt ett samtal med barnet eller den unge.
- Om det finns anledning att anta att barnet eller den unge kan ha varit utsatt för omsorgsbrister, övergrepp eller trauma bör detta beaktas vid hälsoundersökningen
- Med utgångspunkt i vad som framkommit i hälsoundersökningen ska ansvarig läkare/sjuksköterska göra en bedömning av barnets/den unges psykiska och fysiska hälsotillstånd samt om det finns tecken på funktionsnedsättningar.
- Hälsoundersökningen ska dokumenteras i ett utlåtande som socialnämnden ska få ta del utav (HSLFFS 2019:19). Vad hälsoundersökningen ska omfatta finns i bilaga 7.
- Det skriftliga utlåtandet kan vara i form av journalkopia och sänds till socialtjänsten så snart som möjligt och senast tio dagar efter datum för genomförd hälsoundersökning. Det underlättar om utlåtandet utformas på ett för lekmän entydigt språk.
- Socialnämnden ska få ta del av utlåtandet, om det inte finns hinder enligt bestämmelserna om sekretess i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) eller tystnadsplikt i patientsäkerhetslagen (2010:659).
- Observera att läkarundersökningarna vanligtvis inte är lika heltäckande som hälsoundersökningen enligt LVU eftersom det ofta har gjorts ett omedelbart omhändertagande och råder tidsbrist vid dessa undersökningar. Berörda barn och unga har därför även ett behov av en hälsoundersökning.

4.4. Ersättning

Kommunerna debiteras inga kostnader av Region Gävleborg för utförd läkar- och hälsoundersökning eller för att återkoppla resultatet av hälsoundersökningen.

5. Dokumentinformation

Denna överenskommelse är efter revideringen antagen av Länsledning Valfärd 2021-10-15. Dokumentet reviderades på grund av ändringar i föreskriften HSLFFS 2019:19. Det som ändrades var att vårdgivaren ska som underlag inför hälsoundersökningen hämta in uppgifter om barnet eller den unges fysiska, psykiska samt orala hälsa. Ändringarna innebär också att regionen ska säkerställa att samtycke finns till en hälsoundersökning. Detta medförde även att nya mallar skapades. För att få en helhetsbild över ansvarstagandet hos respektive huvudman i denna överenskommelse behöver samtliga delar gällande ansvar och roller läsas in.

Tidigare hette denna samverkansöverenskommelse ”Hälsoundersökning för barn som placerats med stöd av socialtjänstlagen eller lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga” 2016-05-30. Reviderades 2019 och 2020 utifrån ändringar i Socialtjänstlagen.

Denna överenskommelse har före fastställande granskats av en arbetsgrupp bestående av:

Namn	Titel, Organisation
Jan Nilsson	Enhetschef, Socialtjänsten Sandviken
Jaana Hedman	BBIC-samordnare, Gävle kommun
Alf Kågström	Verksamhetschef, Barn och ungdomssjukvården, Region Gävleborg
Pär Lindström	Barnhälsovårdsöverläkare, Barnhälsovårdsenheten, Region Gävleborg
Per Melander	Medicinsk rådgivare HVK, Region Gävleborg
Emelie Carlson Lejon	Tandhygienist, Folkhälsofunktionen, Folk tandvården Gävleborg AB
Emelie Printz	Strategisk samordnare social välfärd, Välfärd Gävle, Gävle kommun
Robert Bohlin	Bedömningstandläkare, Hälsoval- och tandvårdsavdelningen, Beställarenheten för tandvård, Region Gävleborg
Susanna Forsell Nordin	Bedömningstandläkare, Hälsoval- och tandvårdsavdelningen, Beställarenheten för tandvård, Region Gävleborg

6. Plan för kommunikation och implementering

Respektive avtalspart ansvarar för kommunikation och implementering av överenskommelsen.

7. Referenser

Dokumentnamn	Plats
Socialtjänstlagen (2001:453)	www.riksdagen.se
Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)	www.riksdagen.se
Tandvårdslagen (1985:125)	www.riksdagen.se
Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (1990:52)	www.riksdagen.se
Trygg och säker vård för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet (prop.2016/17:59)	www.regeringen.se
Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hälsoundersökningar av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet HSLF-FS 2019:19	www.socialstyrelsen.se
Socialstyrelsens meddelandeblad som stöd för innebörden av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hälsoundersökningar av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet HSLF-FS 2019:19	www.socialstyrelsen.se
Bedöma barns mognad för delaktighet, hälso-och sjukvården samt tandvården. https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/kunskapsstod/2015-12-22.pdf	www.socialstyrelsen.se

8. Bilagor

Bilaga 1 Kontaktuppgifter till Region Gävleborgs barnvårdscentraler, hälsocentraler och barn- och ungdomsmottagningar

Barnvårdscentraler (0-5 år)

Förteckning över barnvårdscentraler i Region Gävleborg finns att söka fram genom nedanstående länk: <https://www.1177.se/Gavleborg/hitta-varld/>

Barn och ungdomssjukvårdens mottagningar (6-12 år):Gästrikland

Barn- och ungdomsmottagningen i Gävle.

Telefon: 026-154099

Postadress: Gävle sjukhus, Barn- och ungdomsmottagningen 107, 801 87 Gävle

Hälsingland

Barn- och ungdomsmottagningen i Hudiksvall.

Telefon: 0650-923 80

Postadress: Hudiksvalls sjukhus, Barn- och ungdomssjukvården
Kungsgatan 33, 824 81 Hudiksvall

Barn- och ungdomsmottagningen i Bollnäs

Telefon: 0278-384 01

Postadress: Bollnäs sjukhus, Barn- och ungdomsmottagning,
821 81 Bollnäs

Hälsocentraler (13-20 år):

Förteckning över hälsocentraler i Region Gävleborg finns att söka fram genom nedanstående länk: <https://www.1177.se/Gavleborg/hitta-varld/>

Bilaga 2 Kontaktuppgifter till tandvårdskliniker

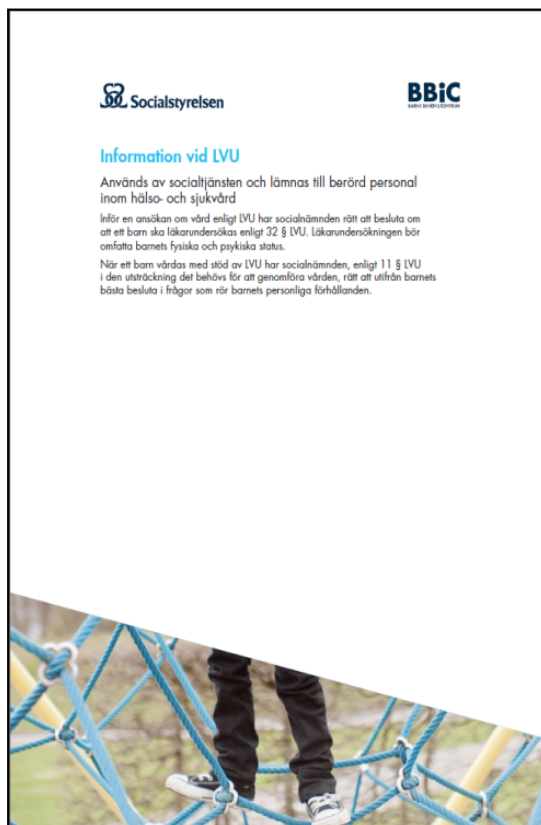
På 1177 [Hitta vård - 1177 Vårdguiden](#) finner du kontaktuppgifter till kliniker inom Folktandvården Gävleborg AB samt privata vårdgivare för tandvård.

Beställarenheten för tandvård [Kontakt - Region Gävleborg \(regiongavleborg.se\)](#) kan hjälpa till med kontaktuppgifter till närmaste tandvårdsklinik

Bilaga 3 Socialstyrelsens mall för beställning av läkarundersökning

Socialstyrelsens mall för beställning av läkarundersökning (två sidor):

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/dokument-webb/ovrigt/bbic-information-samverkan-information-till-halso-och-sjukvard-vid-lvu.pdf>

Page 2 of the form contains the following fields:

Barnet

Informationen lämnad till: _____

datum: _____

Barnets personnummer _____

Barnets för- och efternamn _____

Socialnämnden har beslutat följande angående barnet:

_____

_____

_____

_____

_____

Ansvarig

Ansvarig socialnämnd och socialsekreterare _____

_____

Kontaktuppgifter till socialsekreterare _____

_____

2

BBiC - INFORMATION VID BVU
SOCIALSTYRELSEN

Bilaga 4 Utlåtande läkarundersökning

En läkarundersökning enligt LVU syftar till att identifiera sjukdom, skada eller funktionsnedsättning som kan ha betydelse för bedömningen av vård med stöd av LVU. Det framgår inte av lag eller föreskrifter hur omfattande en läkarundersökning enligt LVU ska vara utan får bedömas utifrån det enskilda ärendet (SOSFS 1997:15).
Personnummer:
Namn:
Adress:
Utlåtande Fri text/alt hänvisa till journalanteckning
Ansvarig för utlåtande Namn: Titel: Verksamhet:

Datum:	Underskrift:	Namnförtydligande:
--------	--------------	--------------------

Bilaga 5 Samtycke till hälso- och tandhälsoundersökning

Samtycket avser:

Barnets/den unges namn:	Personnummer:
-------------------------	---------------

Jag/vi samtycker till att mitt/vårt barn genomgår en hälsoundersökning/tandhälsoundersökning enligt lag om hälso- och tandundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet. Hälso- och tandundersökningen omfattar:

- En undersökning av fysisk och psykisk hälsa som genomförs vid barn- och ungdomsmedicinska mottagningen eller hälsocentral.
- En undersökning av tandhälsa som genomförs vid Folk tandvården Gävleborg AB eller någon av de privata vårdgivarna inom Region Gävleborg
- Att hälso- och tandhälsoundersökningen som genomförs kan leda till vidareremittering till andra verksamheter inom hälso- och sjukvården.
- Ansvarig sjuksköterska/läkare/tandläkare kan delge journalinformation till berörda huvudmän för att säkerställa barnets/den unges vård, hälsa och tandhälsa.

Inför hälso- och tandhälsoundersökningen samtycker jag/vi till att uppgifter om tidigare sjukvård och tandvård inom och utom länet får inhämtas från:

- Förlossning
- BHV
- Elevhälsan
- Barn- och ungdomssjukvård
- Barn- och ungdomspsykiatri
- Annan Tandvårdsenhet
- NPÖ-Nationell patientöversikt

Efter hälso- och tandhälsoundersökningen samtycker jag/vi till att berörd socialtjänst delger information till:

- Skola
- BVC
- Förskola

Ort och datum: _____

_____
Vårdnadshavare 1_____
Vårdnadshavare 2_____
Den unges (som fyllt 15 år) Ev. god man

Samtycket gäller endast för detta tillfälle och inte för eventuella framtida situationer. Ni kan när som helst återkalla samtycket. Uppgifter som redan är inhämtade kan då inte returneras eller makuleras, men ytterligare uppgifter inhämtas inte.

Bilaga 6 Begäran om hälsoundersökning enligt HSLF-FS 2019:19

Regionen ska, utöver vad som följer av hälso och sjukvårdslagen (2017:30) och tandvårdslagen (1985:125), på initiativ av socialnämnden erbjuda en hälsoundersökning i anslutning till att vård utanför det egna hemmet av ett barn eller en ung person i åldern 18-20 år inleds.

Information till vårdgivaren som ansvarar för att genomföra hälsoundersökningen Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLFFS 2019:19) om hälsoundersökningar av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet m.m. ska tillämpas vid hälsoundersökningen. Föreskriften finns på Socialstyrelsens web.

I föreskriften finns bland annat beskrivet:

Vad som ska och bör ingå i en hälsoundersökning.

Vilka uppgifter som ska och bör hämtas in.

Att vårdgivaren ska göra en bedömning av vilket vårdbehov barnet eller den unge har.

Att bedömningen ska dokumenteras i ett utlåtande som socialnämnden ska få ta del utav.

Vad ska utlåtandet användas till?

När ett barn eller en ung person placeras av socialtjänsten i ett annat hem än det egna har socialtjänsten ansvar för att barnet eller den unge får sina olika behov tillgodosedda. Socialtjänsten ska bland annat verka för att barnet eller den unge får den hälso och sjukvård samt tandvård som hen behöver.

Utlåtandet utgör ett stöd vid socialtjänstens planering av vården. Det är därför viktigt att utlåtandet utformas så att socialtjänsten, som saknar odontologisk och medicinsk kompetens, kan förstå och få en bild av barnet eller den unges hälsotillstånd, eventuella funktionsnedsättningar och vårdbehov.

Begäran upprättad

Begäran skickas till

Barnet

Förnamn	Efternamn
Personnummer	
Folkbokföringsadress	
Telefon/Mobil	Epost

Vårdnadshavare**Vårdnadshavare**

Förnamn	Efternamn
Personnummer	
Fullständig adress	
Telefon/Mobil	Epost

Vårdnadshavare

Förnamn	Efternamn
Personnummer	
Fullständig adress	
Telefon/Mobil	Epost

Särskilt förordnad vårdnadshavare

Förnamn	Efternamn
Personnummer	
Adress	Postadress
Telefon/Mobil	Epost

Särskilt förordnad vårdnadshavare

Förnamn	Efternamn
Personnummer	

Avtal

18(24)

Dokumentnamn: Samverkansöverenskommelse gällande läkar- och hälsoundersökning samt tandhälsoundersökning för barn och unga 0-20 år som vårdas utanför det egna hemmet**Dokument ID:** 01-189759**Giltigt t.o.m.:** 2025-08-25**Revisionsnr:** 5

Adress	Postadress
Telefon/Mobil	Epost

God man

Förnamn	Efternamn
Adress	Postadress
Telefon/Mobil	Epost

Adress dit kallelsen ska skickas

--

Eventuella skyddade personuppgifter

--

Tolk och kommunikationsstöd

--

Begäran om hälsoundersökning gäller Fysisk hälsa   Psykisk hälsa   Oral hälsa**Utlåtande skickas till**

Ansvarig handläggare
Befattning/titel
Handläggarens kontaktuppgifter

Övrig information som bedöms vara relevant för vårdgivaren

--

Bilaga 7 Underlag vid utfärdande av utlåtande från Hälso- och sjukvården

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet (HSLF-FS 2019:19)

Utförs endast på beställning av Socialtjänsten

Regionen ska, utöver vad som följer av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och tandvårdslagen (1985:125), på initiativ av socialnämnden erbjuda en hälsoundersökning i anslutning till att vård utanför det egna hemmet av ett barn eller en ung person i åldern 18-20 år inleds. Lag (2017:209) om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

Regionen ska säkerställa att samtycke finns till en hälsoundersökning.

Hälsoundersökningen förutsätter att barnet eller barnets vårdnadshavare eller den unge lämnar sitt samtycke till att genomgå en undersökning. Bedömningen av om barnet eller vårdnadshavaren ska samtycka till hälsoundersökningen vid placering enligt SoL eller LVU ska göras på samma sätt som vid andra insatser inom hälso- och sjukvården.

Vid vård enligt LVU kan läkarundersökning och hälsoundersökning beställas och genomföras utan inhämtning av samtycke.

Bedömning av barnet eller den unges fysiska och psykiska hälsa

Undersökningen bör anpassas till:

- Barnets ålder och mognad samt barnets eller den unges behov av kommunikationsstöd.
- Om det finns anledning att anta att barnet eller den unge kan ha varit utsatt för omsorgsbrist, övergrepp eller trauma bör detta bedömas vid hälsoundersökningen.

Hälsoundersökningen ska omfatta:

- Kroppsundersökning
- Kontroll av hörsel och syn
- Bedömning av utveckling och tillväxt (längd och vikt, ev. historiken graviditet och förlossning, ärftlighet).
- Ställningstagande till behov av vaccination
- Ställningstagande till läkemedelsbehandling.

- Att barnet eller den unge, anpassat efter mognadsgrad, frikostigt erbjuds vara delaktig i sin vård genom enskilt samtal. Detta kan genomföras i samband med besöket eller i nära anslutning till besöket.
- Frågor om levnadsvanor, såsom t.ex. sömn, kost, fysisk aktivitet och tobaksanvändning.
- Frågor om reproduktiv och sexuell hälsa utifrån barnets mognad.
- Frågor om livslust och framtidstro samt förekomsten av dödstankar.
- Observation av psykiska funktioner.

Vårdgivaren bedömer utifrån vad som framkommit vid hälsoundersökningen

- Barnet eller den unges fysiska och psykiska hälsotillstånd
- Om det finns tecken på funktionsnedsättning
- Kroniska besvär eller upprepade infektioner i t.ex. öron, ögon, njurar och urinvägar
- Kroniska smärttillstånd
- Fetma eller undervikt
- Astma, allergi och eksem
- Beroende eller missbruk
- Varit utsatt för våld eller andra övergrepp
- Självskadebeteende

Vårdbehov

- Vårdgivaren ska med hälsoundersökningen som underlag göra en bedömning av vilket vårdbehov barnet eller den unge har t.ex. provtagning, behandling, vaccination.
- Om vårdgivaren inte kan ge den vård som behövs ska barnet eller den unge remitteras till annan vårdgivare.

Utlåtande

- Detta utlåtande kommer att ligga till grund i socialtjänstens sammantagna analys och bedömning av barnets hälsa och situation.
- Utlåtandet kan vara i form av journalkopia och bör utformas på ett för lekmän entydigt språk.
- Vårdgivaren dokumenterar de bedömningar utifrån vad som har framkommit vid hälsoundersökningen samt eventuella fortsatta vårdbehov.

Bilaga 8 Utlåtande om mun- och tandhälsa (oral hälsa)

Enligt lag (2017:209) om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

Undersökande enhet

Adress:

Postnr:

Ort:

Patientens namn:

Patientens personnummer:

Undersökande tandläkare:

Telefon:

Av undersökande tandläkares beskrivning ska klart framgå patientens aktuella orala hälsa, vårdbehov och tandvårdsituation i övrigt. Utlåtandet är en del i socialtjänstens underlag för en samlad bedömning av barnets hälsa, och utgör underlag för socialtjänstens planering och beslut om placering och vård utanför det egna hemmet.

Samtycke till inhämtning av journalhandlingar från annan/andra vårdgivare är dokumenterat i patientens journal:

Nej Ja

Sammanfattande odontologisk bedömning patientens mun- och tandhälsa:

Sammanfattande odontologisk bedömning av risk för ohälsa i munnen (förhöjd risk/ låg risk):

Avtal

Dokumentnamn: Samverkansöverenskommelse gällande läkar- och hälsoundersökning samt tandhälsoundersökning för barn och unga 0-20 år som vårdas utanför det egna hemmet

Dokument ID: 01-189759

Giltigt t.o.m.: 2025-08-25

Revisionsnr: 5

Sammanfattande bedömning av behov av fortsatt tandvård (akut vård och planerad vård):
Ska även anges om vårdgivaren kan ge den planerade vård som behövs, eller om barnet eller den unge bör remitteras eller har remitterats till någon annan vårdgivare.

Inom vilken tid behöver personen erbjudas en tid hos tandvården för behandling?
(akutvård/planerad vård inom xx månader?):

Har patienten subjektiva besvär avseende sina tänder?

Tecken på trauma/tidigare trauma/skada (trauma = skada orsakad av yttre omständigheter):

Patientens förmåga till samarbete under besöket:

Avtal

Dokumentnamn: Samverkansöverenskommelse gällande läkar- och hälsoundersökning samt tandhälsoundersökning för barn och unga 0-20 år som vårdas utanför det egna hemmet

23(24)

Dokument ID: 01-189759

Giltigt t.o.m.: 2025-08-25

Revisionsnr: 5

Finns det tidigare återkommande sena återbud/uteblivande till planerade vårdbesök? Byte av behandlare eller omlistning till annan vårdgivare? Tidigare orosanmälan till Socialtjänsten?

Fullständig odontologisk bedömning, avsedd för framtida vårdgivare:

Lämpligt revisionsintervall:

Föreligger ett tandvårdsbehov?

Ja

Nej *Om inget tandvårdsbehov finns, behöver nedanstående uppgifter ej fyllas i!*

Undersökningsfynd – extraorala och intraorala:

Undersökning – Röntgen, typ/datum:

Undersökning – Bett/bettutveckling/behov av visning hos specialisttandläkare i tandreglering:

Avtal

Dokumentnamn: Samverkansöverenskommelse gällande läkar- och hälsoundersökning samt tandhälsoundersökning för barn och unga 0-20 år som vårdas utanför det egna hemmet

24(24)

Dokument ID: 01-189759

Giltigt t.o.m.: 2025-08-25

Revisionsnr: 5

Undersökning – Munhygien/förekomst av plack/gingivit/parodontit

---

Undersökning – Bedömning rörande behov av sjukdomsbehandling/profylax

---

Övrigt:

Ort, datum:

Tandläkarens underskrift
